

8. Rahandus

2005. aastal laekus Järvamaa omavalitsustele tulusid 412 992 900 krooni, mis on 40 454 800 krooni ehk 10,9% rohkem kui 2004. aastal. Tulude kasvust peaaegu poole ehk 19 697 300 krooni moodustas tulumaksu laekumise suurenemine.

Maksulisi tulusid laekus 178 477 400 krooni, sellest tulumaksu füüsilistelt isikutelt 158 936 200 krooni ja maamaksu 19 493 900 krooni. Võrreldes 2004. aastaga suurenes tulumaksu laekumine 114,2% ja maamaksu laekumine 5,5%.

Kohalike maksudena laekus reklaamimaksu 46 900 krooni (Imavere vallas 27 200 krooni, Paide vallas 17 400 krooni, Ambla vallas 2300 krooni) ning teede ja tänavate sulgemise maksu 400 krooni (Paide linnas), kokku 47 300 krooni ehk samal tasemel 2004. aastaga.

Mittemaksulisi tulusid laekus 234 515 500 krooni. Võrreldes 2004. aastaga suurenes mittemaksuliste tulude laekumine 19 738 500 krooni ehk 9,2% võrra.

Kaupade ja teenuste müügist (hõlmab laekumisi majandustegevusest, üüri- ja renditulust ning teistele omavalitsustele müüdavaid teenuseid) laekus 36 630 200 krooni, s.o 13,5% rohkem kui 2004. aastal.

Toetusi laekus 190 121 300 krooni, sellest sihtotstarbelisi toetusi riigilt ja riigiasutustelt jooksvateks kuludeks (õpilaskodude projektid, rahvaraamatukogud, sotsiaalministeeriumi programmid, ühistranspordi dotatsioonid, päästeteenistused, laste riikliku hoolekande korraldamine, koolipiimatoetus, koolitoit jm, samuti kohalike omavalitsuste üksuste ühinemistoetusteks) 22 637 200 krooni, sihtotstarbelisi toetusi põhivara soetamiseks (eraldised veemajandusprojektile, mõisakoolimajade programm, piirkondlike spordi- ja kultuuriobjektide ehitamine ja renoveerimine, eraldised kohalike teede teehoiuks, energiasäästu-programm) 23 265 600 krooni ja mittesihtotstarbelisi toetusi riigilt ja riigiasutustelt nn tasandusfondi 124 381 800 krooni. Laekumine toetustest suurenes 12,2%, sellest tasandusfond 7,9%.

2005. aasta riigieelarve seaduse järgi eraldati kohalikele omavalitsustele jooksvateks kuludeks tasandusfondi vahendeid:

1. §5 lg 1 järgi – nendele omavalitsustele, kelle arvestuslikud kulud jäävad alla arvestuslikele tu-

ludele ehk nõrgema tulubaasiga omavalitsuste toetamiseks. Järvamaal on tasandusfondi löike 1 alusel raha eraldatud kõikidele omavalitsustele.

2. §5 lg 2 järgi – konkreetsete avalike funktsioonide täitmiseks (hariduskuludeks, sh lasteaiapedagoogide täiendkoolituseks ja üldhariduskoolide investeringuteks, samuti maakondlikeks õpilas- ja noorteüritusteks, pedagoogide täiendõppeks ja koolituseks, nõustamiskomisjonide ning aineseksioonide töö korraldamiseks; haridus- ja kultuuritöötajate palkade ühtlustamiseks; toimetulekutoetusteks ning puuetega inimestega seotud sotsiaalhoolekande kuludeks).

2005. aastast anti kohalikele omavalitsustele üle puuetega inimeste sotsiaalhoolekande vahendid ning riigieelarvest eraldatavad hariduse valdkonna investeringud (munitsipaalkoolide objektiline jaotus) liideti üldhariduskoolide pearahaga.

2005. aastal ühinesid Järvamaal neli omavalitsust (Türi linn, Türi vald, Kabala vald ja Oisu vald), mille tulemusena moodustus üks suurem omavalitsusüksus Türi vald. Ühinemistoetust sai Türi vald 7 500 000 krooni.

Toetusi laekus Järvamaa omavalitsustes ühe elaniku kohta kokku keskmiselt 4883 krooni, kõige rohkem 7399 krooni Türi vallas ja kõige vähem 3323 krooni Väätsa vallas. Tasandusfondist eraldati vahendeid ühe elaniku kohta keskmiselt 3195 krooni, kõige rohkem Järva-Jaani vallale 3905 krooni, kõige vähem Paide vallale 2040 krooni.

Muude tulude (hõlmab tulusid varadelt, materiaalsete ja immateriaalsete varade müüki, nn ressursimaksu, trahve jm tulusid) laekumine oli 7 764 000 krooni. Võrreldes 2004. aastaga vähenes laekumine 5 294 400 krooni ehk 40,5%. See on peamiselt tingitud materiaalsete ja immateriaalsete varade (rajatiste ja hoonete müük) müügist laekunud summade vähenemisest.

2005. aastal laekus tulusid ühe elaniku kohta maakonnas 10 608 krooni (2004. aastal 9441 krooni). Enam laekus tulu elaniku kohta Järva-Jaani vallas (12 510 kr), Türi vallas (12 420 kr) ja Kareda vallas (11 453 kr), väiksem oli laekumine Oisu (9350 kr), Lehtse (9110 kr) ja Väätsa vallas (9067 kr).

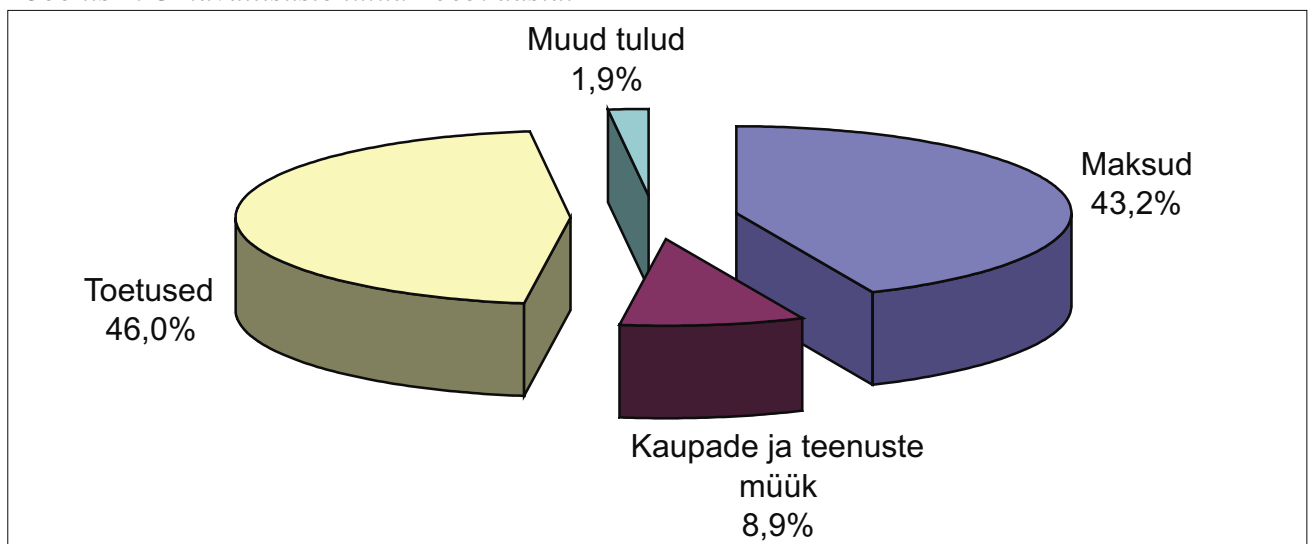
• Tabel 1. Omavalitsuste tulud 2005. aastal (tuh kr)

Vald/linn	Maksud (30)	sealhulgas		Kaupade ja teenuste müük (32)	Toetused (35)	sealhulgas			Muud tulud (38)	TULUD kokku	Elanike arv 01.01.05 RM	Tulud 1 el. kohta kr
		tulumaks füüsilistelt isikutelt	maamaks			sihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt jooksvateks kuludeks	sihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt põhivara soetamiseks	mittesihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt (tasandusfond)				
1. Albu	6 373,6	4 921,9	1 451,7	3 133,5	6 708,0	326,9	952,8	4 563,6	210,8	16 425,9	1 470	11 174
2. Ambla	10 729,1	9 462,7	1 264,1	3 329,1	10 378,3	875,8	450,0	8 971,3	84,4	24 520,9	2 438	10 058
3. Imavere	5 603,1	4 465,7	1 110,2	1 178,9	4 091,9	247,7	333,0	3 416,6	1 012,1	11 886,0	1 044	11 385
4. Järva-Jaani	7 837,7	6 756,2	1 081,5	1 228,5	13 916,9	714,2	1 321,9	7 377,2	648,5	23 631,6	1 889	12 510
5. Kabala	4 482,5	3 248,4	1 234,1	603,0	6 170,4	86,3	1 385,6	3 678,2	329,9	11 585,8	1 045	11 087
6. Kareda	3 695,2	2 786,1	909,1	501,5	5 304,4	87,7	1 283,1	2 449,1	16,6	9 517,7	831	11 453
7. Koeru	10 734,1	9 194,4	1 539,7	1 909,2	14 614,9	1 495,4	3 186,0	9 681,7	876,1	28 134,3	2 519	11 169
8. Koigi	5 801,8	4 253,9	1 547,9	857,9	4 526,9	134,8	410,0	3 641,3	313,5	11 500,1	1 150	10 000
9. Lehtse	6 878,9	5 735,1	1 143,8	697,6	6 442,6	210,4	570,0	5 651,2	630,2	14 649,3	1 608	9 110
10. Oisu	6 879,2	6 001,8	877,4	569,1	5 630,6	76,4	419,0	3 873,1	48,6	13 127,5	1 404	9 350
11. Paide	8 632,1	6 916,1	1 698,6	719,3	9 915,8	590,6	2 901,0	3 845,0	766,1	20 033,3	1 885	10 628
12. Roosna-Alliku	5 643,0	4 579,9	1 063,1	1 097,5	5 900,8	395,4	262,0	4 788,8	376,4	13 017,7	1 352	9 628
13. Türi	11 475,9	10 332,1	1 143,8	1 215,6	19 512,0	7 814,2	1 362,0	5 935,4	547,4	32 750,9	2 637	12 420
14. Väätsa	7 836,8	6 772,4	1 064,4	838,0	5 121,2	174,0	646,0	4 227,8	175,6	13 971,6	1 541	9 067
15. Paide linn	47 213,0	45 935,3	1 277,3	12 408,3	40 303,1	7 833,6	1 694,0	29 243,9	1 361,8	101 286,2	9 576	10 577
16. Türi linn	28 661,4	27 574,2	1 087,2	6 343,2	31 583,5	1 573,8	6 089,2	23 037,6	366,0	66 954,1	6 543	10 233
KOKKU	178 477,4	158 936,2	19 493,9	36 630,2	190 121,3	22 637,2	23 265,6	124 381,8	7 764,0	412 992,9	38 932	10 608

• Tabel 2. Omavalitsuste tulud 2005. aastal (%-des)

Vald/linn	Maksud	Tuludest kokku		Kaupade ja teenuste müük	Toetused	Tuludest kokku			Muud tulud	TULUD kokku
		tulumaks füüsilistelt isikutelt	maamaks			sihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt jooksvateks kuludeks	sihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt põhivara soetamiseks	mittesihtotstarbelised toetused riigilt ja riigiasutustelt (tasandusfond)		
1. Albu	38,8	30,0	8,8	19,1	40,8	2,0	5,8	27,8	1,3	100,0
2. Ambla	43,8	38,6	5,2	13,6	42,3	3,6	1,8	36,6	0,3	100,0
3. Imavere	47,2	37,6	9,3	9,9	34,4	2,1	2,8	28,7	8,5	100,0
4. Järva-Jaani	33,2	28,6	4,6	5,2	58,9	3,0	5,6	31,2	2,7	100,0
5. Kabala	38,7	28,0	10,7	5,2	53,3	0,7	12,0	31,8	2,8	100,0
6. Kareda	38,8	29,3	9,6	5,3	55,7	0,9	13,5	25,7	0,2	100,0
7. Koeru	38,2	32,7	5,5	6,8	51,9	5,3	11,3	34,4	3,1	100,0
8. Koigi	50,4	37,0	13,5	7,5	39,4	1,2	3,6	31,7	2,7	100,0
9. Lehtse	47,0	39,2	7,8	4,7	44,0	1,4	3,9	38,6	4,3	100,0
10. Oisu	52,4	45,7	6,7	4,3	42,9	0,6	3,2	29,5	0,4	100,0
11. Paide	43,1	34,5	8,5	3,6	49,5	3,0	14,5	19,2	3,8	100,0
12. Roosna-Alliku	43,4	35,2	8,2	8,4	45,3	3,0	2,0	36,8	2,9	100,0
13. Türi	35,0	31,6	3,5	3,7	59,6	23,9	4,2	18,1	1,7	100,0
14. Väätsa	56,1	48,5	7,6	6,0	36,6	1,3	4,6	30,3	1,3	100,0
15. Paide linn	46,6	45,4	1,3	12,3	39,8	7,7	1,7	28,9	1,3	100,0
16. Türi linn	42,8	41,2	1,6	9,5	47,2	2,4	9,1	34,4	0,5	100,0
KOKKU	43,2	38,5	4,7	8,9	46,0	5,5	5,6	30,1	1,9	100,0

• Joonis 1. Omavalitsuste tulud 2005. aastal

Järvamaa omavalitsustele laekunud tuludest moodustasid maksutulud 43,2% ja mittemaksumised tulud 56,8%.

Maksutuludest oli suurima osakaaluga tulumaks füüsilistelt isikutelt, moodustades 89,1%. Üldisest tulude laekumisest moodustas tulumaksu laekumine 38,5% ja maamaksu laekumine 4,7%.

Kohalike maksude osatähtsus oli olematu, moodustades 0,01% tuludest.

Mittemaksumiste tulude laekumises oli suurem osatähtsus toetustel, moodustades 81,1%. Tuludes kokku oli toetuste osatähtsus 46,0%, kaupade ja teenuste müük 8,9% ja muud tulud 1,9%.

Kõige suurem tulumaksu osatähtsus tuludes oli Väätsa vallas – 48,5%, järgnesid Oisu vald 45,7%-ga ja Paide linn 45,4%-ga.

Maamaksu osatähtsus tuludes on olulisem valdades, moodustades näiteks 2005. aastal Koigi vallas 13,5% ja Kabala vallas 10,7%, samal ajal Paide linnas ainult 1,3% ja Türi linnas 1,6% tuludest.

Toetuste osakaal oli kõige suurem Türi vallas –

59,6% tuludest. Seda mõjutas Vabariigi Valitsuse reservfondist eraldatud omavalitsusüksuste ühinemistoetus.

Tasandusfondi osatähtsus tuludes ulatus 18,1%-st (Türi vald) kuni 38,6%-ni (Lehtse vald).

Tasandusfondi osatähtsus toetustest moodustas maakonnas keskmiselt 65,4%.

Ministeeriumide kaudu eraldatavad sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks moodustasid tuludest suhteliselt väikese osa – 5,5%, v.a Türi vallas 23,9% (saadud ühinemistoetus).

Sihtotstarbelised toetused põhivara soetamiseks moodustasid tuludest 5,6%, olles kõige suurema osatähtsusega Paide vallas – 14,5%.

Muude tulude osatähtsus tuludes kõikus 0,2%-st (Kareda vald) kuni 8,5%-ni (Imavere vald). Seda on mõjutanud materiaalsete varade müügi tulu (Imavere vald, Koeru vald, Paide linn), samuti nn ressursimaksu (kaevandamisõiguse tasud ja tasu vee erikasutusest) laekumine. Ressursimaksu osatähtsus muudes tuludes oli 24,1% ja tuludest üldse 0,6%.

• Tabel 3. Omavalitsuste kulud valdkondades 2005. aastal (tuh kr)

Vald/linn	Üldised valitsus-sektori teenused	Riigi-kaitse	Avalik kord ja julgeolek	Majandus	Keskkon-nakaitse	Elamu- ja kommunaal-majandus	Tervis-hoid	Vaba aeg, kultuur ja religioon	Haridus	Sotsiaalne kaitse	ÜLDSE KULUD	Elanike arv (RM) 01.01.05	Kulud 1 el kohta (kr)
1. Albu	2 182,2		15,7	2 235,9	0,0	2 243,9	140,6	2 782,2	6 390,6	900,5	16 891,6	1 470	11 491
2. Ambla	2 532,8		16,6	858,5	418,2	2 158,4	114,6	3 328,6	14 290,7	1 722,8	25 441,2	2 438	10 435
3. Imavere	1 672,9		11,6	841,2	272,2	1 916,5	9,3	1 207,5	6 109,1	721,3	12 761,6	1 044	12 224
4. Järva-Jaani	2 509,4		75,1	2 450,1	5 196,1	2 532,2	67,5	1 764,3	9 159,4	906,2	24 660,3	1 889	13 055
5. Kabala	1 565,3		30,2	923,7	162,1	712,2	48,7	2 035,4	5 397,5	1 202,8	12 077,9	1 045	11 558
6. Kareda	1 134,0		6,6	1 374,3	151,6	1 195,1	13,7	1 636,9	3 422,9	441,3	9 376,4	831	11 283
7. Koeru	2 421,5		184,9	894,4	495,0	1 163,1	17,6	3 616,4	20 240,8	3 282,9	32 316,6	2 519	12 829
8. Koigi	2 021,9		30,7	646,7	49,5	1 107,8	493,5	1 318,4	5 701,8	530,2	11 900,5	1 150	10 348
9. Lehtse	1 626,7		19,3	1 015,0	303,0	940,6	39,6	2 234,1	7 789,2	1 198,7	15 166,2	1 608	9 432
10. Oisu	1 652,5		17,7	462,7	119,6	1 635,8	99,4	1 700,8	6 742,6	516,1	12 947,2	1 404	9 222
11. Paide	2 898,2		0,0	1 811,7	279,7	1 626,9	2,7	4 131,2	12 266,9	423,4	23 440,7	1 885	12 435
12. Roosna-Alliku	1 600,6		1,7	544,9	581,1	652,7	58,8	2 767,2	6 732,5	1 310,1	14 249,6	1 352	10 540
13. Türi	4 518,9		0,0	2 239,8	314,8	5 436,9	126,2	1 812,4	9 828,0	1 966,3	26 243,3	2 637	9 952
14. Väätsa	1 500,6		2,8	617,0	310,8	397,3	7,5	2 092,2	7 444,6	506,3	12 879,1	1 541	8 358
15. Paide linn	7 411,2		228,3	11 020,5	4 049,3	3 221,7	88,2	20 694,7	47 309,1	13 666,1	107 689,1	9 576	11 246
16. Türi linn	6 704,9		272,3	5 126,4	2 437,2	2 958,5	243,2	10 029,6	40 072,2	3 553,3	71 397,6	6 543	10 912
KOKKU	43 953,6	0,0	913,5	33 062,8	15 140,2	29 899,6	1 571,1	63 151,9	208 897,9	32 848,3	429 438,9	38 932	11 030

Järvamaa omavalitsuste kulud olid 2005. aastal 429 438 900 krooni, kasvades eelmise aastaga võrreldes 65 001 300 krooni võrra ehk 17,8%.

Kõige suurema kulu moodustasid kulud haridusele – 208 897 900 krooni. Olulisemateks kuluvaldkondadeks olid vaba aeg, kultuur ja religioon 63 151 900 krooniga, üldvalitsemise 43 953 600 krooniga, majandus 33 062 800 krooniga, sotsiaalne kaitse 32 848 300 krooniga ning elamu- ja kommunaalmajandus 29 899 600 krooniga. Vähem olulised on keskkonnakaitse 15 140 200 krooniga, tervishoid 1 571 100 krooniga ning avalik kord ja julgeolek 913 500 krooniga.

Tegevusalati kasvasid kõige enam elamu- ja kommunaalmajanduse kulud (tänavavalgustuse

kulude kasvu arvel) – võrreldes eelmise aastaga kahekordselt.

Majanduse vallas kasvasid kulud 72,4% maanteetranspordi ning energia- ja soojamajanduse kulude kasvu arvel.

Keskmisest kiiremini kasvasid sotsiaalse kaitse kulud – 37,0% ning vaba aja, religiooni ja kultuuri kulud – 21,0%.

Üldvalitsemiskulud kasvasid 11,6% ja hariduskulud 7,1%.

Samas on vähenenud kulud avalikule korrale ja julgeolekule (eelmise aasta tasemest 91,1%), keskkonnakaitsele (eelmise aasta tasemest 82,3%) ja tervishoiule (eelmise aasta tasemest 69,1%).

Kui kulud ühe elaniku kohta maakonnas kesk-

miselt olid 11 030 krooni (2004. aastal 9236 krooni), siis kõige väiksemad olid need Väätsa vallas – 8358 krooni ja kõige suuremad Järva-Jaani vallas – 13 055 krooni.

Hariduskulud ühe elaniku kohta moodustasid keskmiselt 5366 krooni, kõige suuremad olid need Koeru vallas – 8035 krooni ja kõige väiksemad Türi vallas – 3727 krooni.

Valitsemiskulud ühe elaniku kohta olid keskmiselt 1129 krooni, kõige suuremad Koigi vallas – 1758 krooni ja kõige väiksemad Paide linnas – 774 krooni. Reeglina on väiksemate omavalitsuste valitsemiskulud elaniku kohta suuremad, tingituna vajalike institutsioonide olemasolust.

Sotsiaalse kaitse kulud ühe elaniku kohta olid keskmiselt 844 krooni, suuremad Paide linnas – 1427 krooni ja Koeru vallas – 1303 krooni (mõlemal lastekodude kulud) ning väikseimad Paide vallas – 225 krooni.

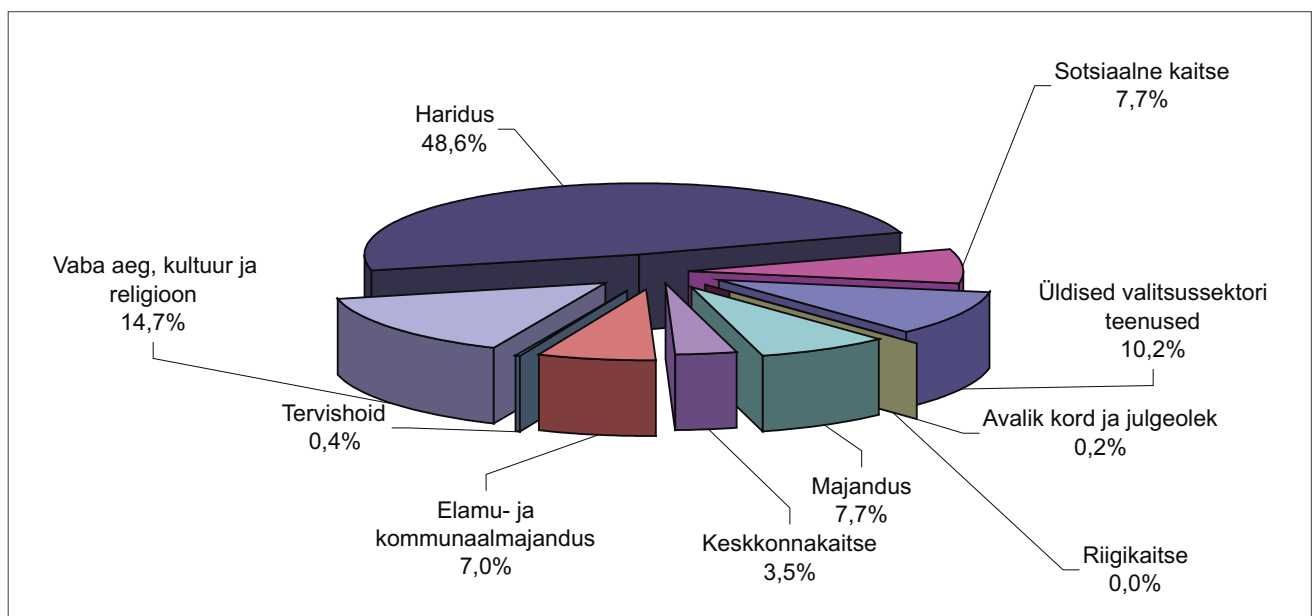
Majanduse ning elamu- ja kommunaalmajanduse kulud kokku ühe elaniku kohta olid keskmiselt 1617 krooni, Kareda vallas 3092 krooni, Albu vallas 3047 krooni, Koeru vallas 817 krooni ja Väätsa vallas 658 krooni.

Suuremad kulud olid siin kulud maanteetranspordile (vallateede ja tänavate korrashoid), valdades ka energia- ja soojamajandusega seotud kulud.

• Tabel 4. Järvamaa omavalitsuste kulud 2005. aastal (%-des)

Vald/linn	Üldised valitsus-sektori teenused	Riigikaitse	Avalik kord ja julgeolek	Majandus	Keskonnakaitse	Elamu- ja kommunaalmajandus	Tervishoid	Vaba aeg, kultuur ja religioon	Haridus	Sotsiaalne kaitse	ÜLDSE KULUD
1. Albu	12,9	0,0	0,1	13,3	0,0	13,3	0,8	16,5	37,8	5,3	100,0
2. Ambla	9,9	0,0	0,1	3,4	1,6	8,5	0,4	13,1	56,2	6,8	100,0
3. Imavere	13,1	0,0	0,1	6,6	2,1	15,0	0,1	9,5	47,9	5,6	100,0
4. Järva-Jaani	10,2	0,0	0,3	9,9	21,1	10,3	0,3	7,1	37,1	3,7	100,0
5. Kabala	13,0	0,0	0,2	7,6	1,3	5,9	0,4	16,9	44,7	10,0	100,0
6. Kareda	12,1	0,0	0,1	14,7	1,6	12,7	0,1	17,5	36,5	4,7	100,0
7. Koeru	7,5	0,0	0,6	2,8	1,5	3,6	0,1	11,2	62,6	10,1	100,0
8. Koigi	17,0	0,0	0,3	5,4	0,4	9,3	4,1	11,1	47,9	4,5	100,0
9. Lehtse	10,7	0,0	0,1	6,7	2,0	6,2	0,3	14,7	51,4	7,9	100,0
10. Oisu	12,8	0,0	0,1	3,6	0,9	12,6	0,8	13,1	52,1	4,0	100,0
11. Paide	12,4	0,0	0,0	7,7	1,2	7,0	0,0	17,6	52,3	1,8	100,0
12. Roosna-Alliku	11,2	0,0	0,0	3,8	4,1	4,6	0,4	19,4	47,3	9,2	100,0
13. Türi	17,2	0,0	0,0	8,5	1,2	20,7	0,5	6,9	37,5	7,5	100,0
14. Väätsa	11,7	0,0	0,0	4,8	2,4	3,1	0,1	16,2	57,8	3,9	100,0
15. Paide linn	6,9	0,0	0,2	10,2	3,8	3,0	0,1	19,2	43,9	12,7	100,0
16. Türi linn	9,4	0,0	0,4	7,2	3,4	4,1	0,3	14,1	56,1	5,0	100,0
KOKKU	10,2	0,0	0,2	7,7	3,5	7,0	0,4	14,7	48,6	7,7	100,0

• Joonis 2. Järvamaa omavalitsuste kulud 2005. aastal

Järvamaa omavalitsuste 2005. aasta kuludest moodustasid peaaegu poole hariduse valdkonna kulud – 48,6%. Ülejäänud kulud jagunesid järgmiselt: vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud 14,7%, majandus koos elamu- ja kommunaalmajandusega 14,7%, üldised valitsussektori teenused 10,2%, sotsiaalne kaitse 7,7%, keskkonnakaitse 3,5%, tervishoid 0,4% ning avalik kord ja julgeolek 0,2%.

Hariduskulude osatähtsus on omavalitsuste lõikes üsna ühtlane. Kõige rohkem kulutab proportsionaalselt haridusele Koeru vald – 62,6%, järgnevad Väätsa vald – 57,8%, Ambla vald – 56,2%, Türi linn – 56,1%. Kõige vähem aga Kareda vald – 36,5%.

Majanduse ning elamu- ja kommunaalmajanduse kulude osatähtsus erineb omavalitsuste lõikes peaaegu viis korda, moodustades Türi vallas

29,3% ja Koeru vallas 6,4%.

Valitsemiskulud olid kõige suuremad Türi vallas – 17,2% ja Koigi vallas – 17,0% kuludest kokku. Väiksem oli valitsemiskulude osatähtsus Paide linnas – 6,9%, Koeru vallas – 7,5% ja Türi linnas – 9,4%.

Sotsiaalse kaitse kulud olid suurima osatähtsusega Paide linnas – 12,7%, samuti Koeru vallas – 10,1% tingituna nendes asuvate hoolekandeaustuste ülalpidamise kuludest. Kabala vallas moodustasid sotsiaalse kaitse kulud 10,0% kuludest, tingitud riikliku toimetulekutoetuse vahendite suurest osakaalust. Kõige väiksema osatähtsusega on sotsiaalse kaitse kulud Paide vallas – 1,8%.

Keskkonnakaitse kulud olid kõige suurema osatähtsusega Järva-Jaani vallas (heitveekäitlus) – 21,1% kuludest.

• Tabel 5. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine 2005. aastal

Vald/linn	2005. a arvestuslik keskmine tulumaksu prognoos	Elanike arv 01.01.05 (RM)	T/maksu progn. 1 el. kohta	2005. a laekum.	Hälve	Aastapr. täitm.	T/maksu laekum. 1 el. kohta	2004. a laekum.	Võrreldes 2004. a sama perioodiga	
	tuh. kr.		kr.				tuh. kr.		tuh. kr.	%
Albu	4 514	1 470	3 071	4 921,9	407,9	109,04	3 348	4 324,6	597,3	113,81
Ambla	7 994	2 438	3 279	9 462,7	1 468,7	118,37	3 881	8 174,8	1 287,9	115,75
Imavere	3 688	1 044	3 533	4 465,7	777,7	121,09	4 277	3 983,0	482,7	112,12
Järva-Jaani	5 696	1 889	3 015	6 756,2	1 060,2	118,61	3 577	5 899,9	856,3	114,51
Kabala	2 721	1 045	2 604	3 248,4	527,4	119,38	3 109	2 858,0	390,4	113,66
Kareda	2 608	831	3 138	2 786,1	178,1	106,83	3 353	2 518,5	267,6	110,63
Koeru	7 468	2 519	2 965	9 194,5	1 726,5	123,12	3 650	7 638,3	1 556,2	120,37
Koigi	3 662	1 150	3 184	4 253,9	591,9	116,16	3 699	3 819,2	434,7	111,38
Lehtse	4 710	1 608	2 929	5 735,1	1 025,1	121,76	3 567	4 685,8	1 049,3	122,39
Oisu	4 822	1 404	3 434	6 001,7	1 179,7	124,46	4 275	5 116,8	884,9	117,29
Paide	5 695	1 885	3 021	6 916,1	1 221,1	121,44	3 669	5 896,0	1 020,1	117,30
Roosna-Alliku	3 583	1 352	2 650	4 579,9	996,9	127,82	3 388	4 006,0	573,9	114,33
Türi	8 219	2 637	3 117	10 332,1	2 113,1	125,71	3 918	8 689,7	1 642,4	118,90
Väätsa	5 669	1 541	3 679	6 772,4	1 103,4	119,46	4 395	6 047,2	725,2	111,99
Paide linn	38 987	9 576	4 071	45 935,3	6 948,3	117,82	4 797	40 756,6	5 178,7	112,71
Türi linn	23 813	6 543	3 639	27 574,2	3 761,2	115,79	4 214	24 824,5	2 749,7	111,08
Kokku	133 849	38 932	3 438	158 936,2	25 087,2	118,74	4 082	139 238,9	19 697,3	114,15

Kohalike omavalitsuste olulisimaks tuluaallikaks on füüsilise isiku tulumaks.

2005. aasta jaanuarist hakkas kehtima madalam maksumäär (24% senise 26% asemel) ja kõrgem maksuvaba miinimum (20 400 krooni aastas senise 16 800 krooni asemel). Tulumaksuseaduse muudatuse mõju jäi riigieelarve kanda ning tulumaksu arvestuspõhimõtete mõjude kompenseerimiseks suurendati kohalikele omavalitsustele laekuva tulumaksu määra 11,6%-ni brutotulust (2004. aastal 11,4%).

Füüsilise isiku tulumaksu laekus Järva maakonna omavalitsustele kokku 158 936 200 krooni, mis võrreldes 2004. aastaga on 19 697 300 krooni ehk 14,2% enam. Vabariigis tervikuna laekus omavalitsustele füüsilise isiku tulumaksu 14,5% rohkem kui 2004. aastal. Järvamaa oli maakondadest tulumaksu kasvult Harju, Tartu, Jõgeva, Lääne-Viru ja Põlva järel kuuendal kohal.

Kõige rohkem laekus tulumaksu Paide linnas – 40 756 600 krooni ja Türi linnas – 24 824 500 krooni. Tulumaksu laekumine kasvas kõige rohkem Lehtse vallas – 22,4% ja Koeru vallas – 20,4%, kõige vähem Kareda vallas – 10,6%.

Tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta on maakonnas ühtlane. Kui keskmiselt laekus tulumaksu ühe elaniku kohta 4082 krooni, siis kõige suurem laekumine oli Paide linnas – 4797 krooni ja kõige väiksem Kabala vallas – 3109 krooni.

Keskmiselt laekus Eesti omavalitsustele tulumaksu ühe elaniku kohta 4633 krooni. Järvamaa oli pingereas Harju, Tartu, Hiiu, Rapla ja Lääne maakonna järel kuuendal kohal.

Rahandusministeeriumi nn arvestuslik keskmine tulumaksu prognoos (on üks kolmest komponendist riigieelarvest eraldatava tasandusfondi vahendite jaotamisel) ületati 18,7%-ga ehk tulumaksu laekus prognoositust enam 25 087 200 krooni.